

Onderwerp	Huisvesting taalschool
Zaaknummer	34551-2023
B&W vergadering	27 juni 2023
Integrale advisering	Herman Severein (beheer), Erik Veurink (financiën), Pieter Brouwer (juridisch), Karin Gerner (communicatie)
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter en Dhr. B. (Breun) Breunissen
Voor informatie	Meike Schrijver

Bestuurssamenvatting

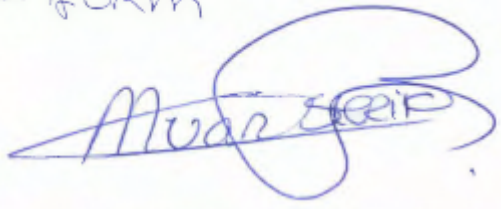
Het aantal nieuwkomers in onze gemeente neemt toe. Daardoor komt het bieden van voldoende en kwalitatief goed onderwijs aan nieuwkomers onder druk te staan. Onderwijsbesturen uit de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte richten daarom Taalschool Salland op om deze kwetsbaarheid te verminderen. Als gemeente(n) zijn we verantwoordelijk voor de huisvesting van deze taalschool. We hebben inmiddels een passende locatie gevonden in de panden van de Helpende Handen en Stichting het Westdorp. Middels dit voorstel formaliseren we de samenwerking met deze partijen en stellen we de benodigde financiële middelen ter beschikking.

Beslispunten

1. In te stemmen met de huisvesting van Taalschool Salland in de panden van Helpende Handen en Stichting Westdorp aan Westdorplan 132 a/b in Raalte per 1 september 2023 voor een periode van tenminste 5 jaar.
2. De geschatte kosten van € 674.230 voor de huur en de eenmalige aanpassingen aan de panden ten laste te laten komen van de reserve opvang vluchtelingen en statushouders. De huur voor de duur van 5 jaar, en de verbouwingskosten eenmalig.
3. Dit besluit aan de gemeenteraad voor te leggen middels bijgevoegd raadsvoorstel.

Besluit

conform

Inleiding

De afgelopen jaren is het aantal nieuwkomers binnen onze gemeente sterk gestegen en de verwachting is dat dit de komende tijd verder toeneemt. Met name door de komst van ontheemden uit Oekraïne en de verhoging van de taakstelling voor statushouders. Dit heeft ook effect op het onderwijs. Zij zijn namelijk verantwoordelijk voor het bieden aan onderwijs aan deze nieuwkomers.

Op dit moment wordt het onderwijs aan nieuwkomers in Salland verspreid over verschillende locaties. Het onderwijs merkt dat de manier waarop ze het onderwijs aan nieuwkomers nu vormgeven onvoldoende houdbaar is voor de middellange termijn. Het knelt onder andere op het gebied van huisvesting, financiën en personele capaciteit, waardoor het bieden van voldoende en kwalitatief goed onderwijs voor deze kwetsbare doelgroep onder druk komt te staan.

Dit is de reden waarom de onderwijsbesturen van het primair en voortgezet onderwijs binnen de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe (de Mare, Mijn Plein, Carmel College Salland en de Capellenborg) eind 2022 gestart zijn met een verkenning om een gezamenlijke taalschool in Salland te realiseren voor de duur van in ieder geval 5 jaar. Eén school op een centrale locatie waar alle nieuwkomers leerlingen het eerste jaar dat ze in Nederland wonen les krijgen. Tijdens dit jaar wordt er extra aandacht besteed aan het leren van de Nederlandse taal, zodat ze na dat jaar zoveel mogelijk in kunnen stromen in het reguliere onderwijs.

In december 2022 heeft u als college uw draagvlak uitgesproken voor deze verkenning. Dit is belangrijk, omdat we als gemeente(n) verantwoordelijk zijn voor de huisvesting van deze taalschool. De afgelopen periode zijn de plannen verder uitgewerkt en is er een passende locatie gevonden, namelijk in de panden van de Helpende Handen en Stichting het Westdorp aan Westdorplaan 132a/b in Raalte. De afgelopen periode bent u meegenomen in de gesprekken met deze locaties. Middels dit voorstel formaliseren we deze samenwerking en stellen we de benodigde financiële middelen ter beschikking zodat Taalschool Salland met ingang van het nieuwe schooljaar haar deuren kan openen.

Beoogd effect

Passende huisvesting voor Taalschool Salland

Argumenten

1.1 Door de ontwikkeling van een taalschool borgen we dat kinderen die in Nederland komen wonen tijdig en kwalitatief goed onderwijs krijgen.

De manier waarop het onderwijs aan nieuwkomers op dit moment is vormgegeven loopt tegen haar grenzen aan, waardoor de kwaliteit en kwantiteit van het onderwijs onder druk komen te staan. Als de aantallen nieuwkomers toenemen, wat wel de verwachting is, neemt deze druk alleen maar toe en lopen we bijv. het risico dat er wachtlijsten ontstaan of de kwaliteit van het onderwijs onvoldoende te borgen is. Met de ontwikkeling van de taalschool worden deze risico's flink beperkt en wordt het onderwijs aan nieuwkomers minder kwetsbaar.

1.2 De ontwikkeling van Taalschool Salland zorgt ervoor dat alle nieuwkomers leerlingen uit onze gemeente in Raalte nieuwkomers onderwijs kunnen volgen.

Op dit moment komen nieuwkomers van 12 t/m 18 jaar (met uitzondering van ontheemden uit Oekraïne) in de Internationale Schakelklas (ISK) in Deventer terecht. Dit ISK heeft een regionale functie, ontstaan in de periode dat er juist een beperkt aantal nieuwkomers was. Door de oprichting van de Taalschool Salland kunnen we leerlingen uit onze gemeente onderwijs bieden binnen onze eigen gemeente. Daarbij ontlasten we ook het ISK Deventer, dat door de toename van het aantal nieuwkomers ook onder druk staat. Van de leerlingen die op dit moment onderwijs krijgen op het ISK in Deventer wordt per leerling bekeken of zij overgaan naar Taalschool Salland, of hun periode afronden in Deventer.

1.3 Met deze oplossing dragen we bij aan de maatschappelijke functie én het financiële perspectief van beide locaties.

De Helpende Handen en het pand van Stichting het Westdorp hebben beiden een maatschappelijke functie. Toch stonden ze een belangrijk deel van de tijd leeg. Met de komst van de taalschool wordt er optimaal gebruik gemaakt van deze panden én verstevigen de extra inkomsten de financiële situatie van beide partijen. Door daarnaast te investeren in eenmalige aanpassingen die noodzakelijk zijn voor de taalschool dragen we ook bij aan de toekomstbestendigheid van de panden.

1.4 Met dit voorstel hebben we ook oog voor de consequenties van de komst van Taalschool Salland voor de huidige gebruikers van beide panden.

We beseffen ons dat de komst van de Taalschool in de panden van Helpende Handen en Stichting het Westdorp voor een deel van de huidige huurders ook nadelen kent. Met hen is het huurcontract bijvoorbeeld opgezegd, of ze moeten verplaatsen naar een ander lokaal of een ander tijdstip. Aangezien veel van deze partijen ook een maatschappelijke functie hebben vinden we het belangrijk om hier ook oog voor te hebben en mee te helpen om ook hen perspectief te bieden. Zo denken we mee in de zoektocht naar alternatieve locaties en stelt het onderwijs zich flexibel op met bijv. de planning van studiedagen. Ook realiseren we een ruime blokhut op het terrein, zodat met name de scouting (als hoofdgebruiker van het pand van Stichting Westdorp) niet op zoek hoeft naar een andere locatie.

2.1 De verwachting is dat de gemeente Olst-Wijhe ook bijdraagt aan de huurkosten.

De samenwerkende schoolbesturen zijn afkomstig uit de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte én ook de leerlingen komen uit beide gemeenten. Daarom trekken we gezamenlijk met de gemeente Olst-Wijhe op in dit proces en voelen we ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting. Het is daardoor de verwachting dat de gemeente Olst-Wijhe ook bijdraagt aan de huurkosten van beide panden. De gesprekken hierover zijn in de afrondende fase en daarna moet de bestuurlijke besluitvorming in Olst-Wijhe nog plaatsvinden. In dit voorstel hebben we voor de huur daarom nog geen rekening gehouden met de (eventuele) bijdrage van de gemeente Olst-Wijhe.

Duurzaamheid

Met dit voorstel borgen we de huisvesting van Taalschool Salland voor de komende 5 jaar én dragen we bij aan duurzame verbeteringen voor beide panden.

Kanttekeningen

1.1 Op het pand van de Helpende Handen is nog geen recht van opstal gevestigd.

Bij de ontwikkeling van het pand van de Helpende Handen in 1990 is geen recht van opstal gevestigd, omdat dit destijds niet noodzakelijk was voor de financiering. Gezien de huidige situatie is het wel wenselijk dat er een recht van opstal wordt gevestigd. We gaan dit alsnog regelen en komen hiervoor met een apart voorstel.

2.1 Het genoemde bedrag is nog indicatief

We vinden het belangrijk dat Taalschool Salland met ingang van het nieuwe schooljaar haar deuren kan openen. Daarvoor is het noodzakelijk dat deze besluitvorming over de financiering voor het zomerreces plaatsvindt. Voor de verbouwing die in beide panden moet plaatsvinden zijn nog niet alle offertes definitief. Daarom is het genoemde bedrag een zo goed mogelijke inschatting van de kosten. Mochten deze kosten onverhoopt toch wat hoger uitvallen dan melden we dit aan college en raad.

Financiën en Fiscale aspecten

Aangezien we als gemeente verantwoordelijk zijn voor de huisvesting van Taalschool Salland dragen we ook de financiële verantwoordelijkheid.

Concreet houdt dit in dat we verantwoordelijk zijn voor de volgende kosten:

1. De huur van de panden van de Helpende Handen en Stichting Westdorp per 1 september 2023 voor de duur van 5 jaar. De huur voor beide panden bedraagt € 50.000 per jaar (in totaal € 250.000), exclusief indexering. De (eventuele) bijdrage van de gemeente Olst-Wijhe wordt in mindering gebracht op dit bedrag.
2. Eenmalige aanpassingen aan de panden die nodig zijn om te voldoen aan de eisen voor een taalschool. Denk hierbij aan het plaatsen van een scheidingswand en aanpassingen in het kader van de (brand) veiligheid. Daarnaast worden ook een aantal aanpassingen gedaan om de huidige gebruikers van beide panden tegemoet te komen. De belangrijkste aanpassingen hierbij zijn het realiseren van een blokhut bij het pand van Stichting het Westdorp en het realiseren van een luchtventilatiesysteem bij de Helpende Handen. In totaal vragen deze aanpassingen naar verwachting om een eenmalige investering van € 439.230.
3. Inrichtingskosten van Taalschool Salland. Hierbij gaat het onder andere om digiborden en de inrichting van werkplekken. Dit vraagt om een eenmalige investering van € 85.000

In totaal vraagt dit een investering van € 774.230.

Ons voorstel is om deze kosten op de volgende manier te dekken:

1. In november 2022 hebben we de SPUK tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden ontvangen. Deze SPUK bedraagt €100.000
2. De overige € 674.230 dekken we uit de reserve opvang vluchtelingen en statushouders.

Vervolg

Na instemming met dit voorstel wordt het bijgevoegde raadsvoorstel ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Wanneer ook de raad instemt met het besluit wordt de huurovereenkomst met beide partijen definitief gesloten.

Taalschool Salland opent haar deuren per september 2023.

Communicatie

In een eerder stadium hebben we al proactief richting omwonenden en andere betrokkenen gecommuniceerd over deze plannen. Daarom communiceren we nu niet proactief naar buiten, maar natuurlijk informeren we wel alle betrokken partijen over de besluitvorming.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel